

ADBOTTI APESINA JE OVE GLUBARA ISAKA

IROHIN YORUBA

Tala Oro Wa- "IWAJU L'OPA BBITI NRE SI"

OKUNHIN KAN EE OJI-KOKORO PA ENIA : AWON OLOPA-INI MIIA W'EWIN

VOL. 17 NO. 214 IRADAN, MONDAY, APRIL 21 1952, TWO IWB IRONIN YOMELA - ECHO HAM [16]

Adesina Je Oye Glibara Ibara

Ni-aje Ajelli ije oju kerigba oju
yi ni ogbeji Adegbola gba ade o si di
Ala yelwa Qobz Isabulsi Keji Olu-
busa, Ifara Abekoro. Ni egafo mi-
yan kwo chukwu ni wajja bero elo se
Daiye Ibadan, Ondo, naike, naike, Oba

Ni oja n'awo n'ogbedi ni arin Oja
Omidia ni awon gbo se eo igbede
na. Eseti o gbo ade wa le e lori si
Odoye Masade (ijoye Obiorha) pella
Adele Elalo.

Lekki ti o gba ade wa ni awon
wa date atiye. Awen onireki gbo
ati ewan ekojai patapatakiyi si uno
ewu orifaji wa feso un poli amego
Ekojai Amegi.

Iwe-Apezi
Nnu awon Iwe-Apezi yi ni awon
gbe m'gu kán lwa iwurí, ihor-
nigba si alimkaijopon ti awon
Oba Alisijebura Aiste. Olowu,
Osade si Agoro (awon gba m'gu
ti o e wa si Abogosi ijelek-
ti) bu lati ion gba awon ara ibora

Opolepo awuo enka ni o wa si
ibi lgbede yi lati lu obere bi
Eko, Ibadan, Ilaro, Alayoro,
Ijaja, Egbu-Ode ati opolepo ilu
odulari ti ko si aye lati disiruko wapo.
Ade a pe tori, bala a pe lese
Olibers o.

AWON EGBE NAWAIR-UD-

Ni gjo siku ti lye ofo kels osu
yi, ni 80 Cemetery Street, Ebato
Metu, ni angk Tgbo Nawaic-UD-
Dern tuo swoo, ologe zgbe won, ni
ipade zidun il swoo lya won H Eko
"Pawon".

Awo o ojue wonyi ni sownyan
in odun 1912 ti illi di obiri in 1951.
Obaji, S. O. Igboezim Alaga,
A. Amadi Igbaekwu Alaga,
A. A. Basile Akozue, S. Ojoromu
Igboezim Alaga, A. T. Akeabiam
Akpo owo, P. A. Makinde Ako-
ze owo, E. A. Onyedikachi Olu-
egbe eto owo wo, Obaji I. Ogwumike
Ojukwu Alaga Aigba Odionye,
M. E. Akehanyi Alaga, Awo Blele
Ed (Education Board), Ughelli S.
Okwunyis Igboezim Awo Blele Edo,
Obighi L. O. Adesunmami Akpoz-
Awo Blele Edo, Obighi B. Nkwo-
blele Blele Blele (school Manager),
Obighi R. Akoko Alaga Awo Blele
to Edo (Christian Mission Board),
Obighi B. O. Agoro Igboezim Awo
Awo Blele Edo, Obighi S. O.
Lawal Alakes Awo Blele Edo,
Aman Obighi S. Baloyi, T. Sosan-
za, T. Nwachukwu, V. A. Lubeto, L.
Aforimini, P. A. Amanya et al.
Akpozue eto owo li ihe abo-
nai eme ka.

Ogbeni Michael Osinuga

Aşiwaju awon Ika ti o wa si idu Egbe "Action Group" mulo ni ilu Òyan lati Oke-Okun (Gold Coast).

**Qlopa-Jnu Meta
W'ewon**

Paski njo na ibi na ojo Aje
Ni ojo Ru ti iyo ibi kean ibe ogunso omo koko edun ti o
ou yl ni Ogbagai J. R. Gregg ti nitor kerekil (Wharf) ti Apapa
ti ipa Onidigbe Agba ni Eko Graffiti ni idu ti Elugbe ati Clement
nko ti Nigeria ni pe awosa obosiye, awos metu ni wa awosa idu
nko. Alberto Adubodun, George Iferu, Clemente lo da Finch Ad
Adeleye si Benjamin Parhami na hadia oon, o nka ibe.
Ebi gbigbe era obi da eni nko si Dato Akuru he o.
awon Alexander Elugbe ati Ch
awon Ogundare, J. O. si ri ki mu ni Ifedo Motor Park nwo
si wala Olapa au nu ioju ika pa ezon ofi nwo ni di wa nwo sile
awon mpa-mpa tuli ibi agbese. Bi si nwo ba se ope iku
Alexander Elugbe ti nwo si at wa owo. Edozua awon Olapa
nko si nwo ba se ope iku.

AFCIYAH

A fi at ewan oibisa wa ma
kon owo si apo wa dede, taiti
ku be ran owo tiro, ki o ma
tun a foun bi a ba da a duro
zidhi a o-ri she owo mi lomo ri

OLOTU

Okunrin Kan Fi Oju
Koko Pa Enia

ABEOKUTA - Ogbeni Beyoku
Abuoi Babawo Owo. Abe-
okuta gba atajo owo Ifedun-kai
do lati ni ogbede edan sghin Owo
si owo fun akoko za tati misa gbi
akoko si obi si, shie na n gbin
ogbede inkans woziri si. Beyoku
atil atajo re na fesas nra wen po-
po, awon yoo ni ranta ti titi bi ole
D de si Beyoku.

Dawudwa Onigwe na ti orukwo nje Jochia Bayioko se fun alijoje te re pe ki o koso ni oku aso. Alijo se bi ci pe en-yo kure agbegbe ob be la in-ya oda taa, nje. Eyi ejio alejo se san Olori obulewun ati abuto re obidiri. Alejo na iye sekoto kampa fun wun lati iye olo na ile.

Abuso Dawodu ologbe na, obin-
si u o leja ase so fun un pe ki o
mojo gba oko na lowo alejo
baba wye, tugbo Dawodu na pa
lejo fun un pa on yoo pa a b
ba fi obo na alle

Susobon sigdotti v di c'ugnjo ope
roj adus y ni dede ago muri
aworo si okusur na si ta alejo
na si iba pa, nihia ti o sua si
o si apun alego na, o si tatu ap
stata ennu spoti es, o si li w
pa.

O wa lo lo fuu oclu abole wga
mo njejo haba no ti yin ibon pi-
ra na. Goegbo ara abele no si
ip mo cito na. Iwogu si pe kai si
yimpi na gba, odo na si wa d
si awon Olopa. Iwogu si ti gbe
mo waga. Ode Igbede. Awan omo
tala Dandu na si teko egypt
wogu pi o. Si owo awoye pe o

Bi-a da n-ko ho kroha ipati e

MICHAEL OSINUGA PA.
PA 550821

Oghen Michael Opolouga erin je satruij swes Regi Uwaga Eksele Heidem Opus si o wa ni Okun (Gold Coast) van wa si Ndu Kereji Jel wa Ndu Eka Ebagbon Group mule ni ihu wonnnye Indayi na jede tina lase wa o

1452. Oguma Michael Oforso by it
Igbo at Badu wo li o to jad
a kye Gana. Ota fua m w i gbo
Globo Iwana Yewba of Ebo. new
li oto pene ye aro wpa klo o
klo oto obiada pada n imbojiko
n Aman Dde Gold Coast. Ali
fere, sho e sunrono. Michael
n opeo.

IWE SI OLOTOU IROHIN YORUBA

ESE ORO YESUFU ASIN-YANU

(3)

Esi si mo le pe mo le si ti awon enla wenyi " si o jade oju ibebe Ogboesi Yesufu Ayanbabi iwe frobin akomogboju si ojé Ajé agbe di imoro temi nipa ibere te si he ojo keta ilimogun cuu ijé o a jide nipa iwe Irohin Yoruba koja yi, mi yio dun pupo, bi N 17/3/52 ri pe ki o lo pe maa si dupe bi yé ha le gba mi babatwo, iyo iwaye abe iwayo taye die sono iwe nyia na iati da Pijo pe awon p' on Pomo, awá, maa ibere Ogboesi Yesufu Ayanbabi mestasun si ojébi ogo na.

Mo dupe aye te o gbaani.

Emi ni
S. A. Mertonbon
Mape-Hill—IBADAN

(2)

Ode, jowo gba mi leye laji se nlele kokeré yé fun Ogboesi Yesufu Ayanbabi nipa ibere te si ojé 17/3/52 ti o se p' nigejé on to si nlele ti iya jowo on ko gbadure, n iya jowo na wa li obasirin fuu onigegen.

Alaysi ti emi le se li eri ore na ei pe iya iwaye re ko jemi rara nitoru pe nigba. Bi onjegekun bi se fuu nu pe bi ko be si omi pe fuu mo ko ni phadum eni ai pe obuhun ti o fasai ti fi se be ni yea. Nipa ti gbo ni o fun onigegen. Omo pa-pa ko jebi nra aloris ko si le ki iya na o kba laioidi.

Babahawo yen ni si qbi na adi ie nipe on paspa pe mo obinrin yi si oki o fi gbae salo on paspa fihais pa olo ni on ja, nje bayan ol a nwon gba iwayo? Babahawo ni kba obesu dede si pe on et o ni ebi off.

Emi ni
Sittu

JOS.

IPONLA-VILLAGE

IDAHUN SI IBEKE OGBOENI
E. O. ARO

Ina mi yio dun ti e ba le gbo mi laye lati, dahun ibere Ogboesi E. O. Aro si Ebute metta ti o jade nipa iwe Irohin Yoruba t 17/3/52.

(1) Ohun ti o ro te oni lo ni si (f) (sigun).

(2) Ohun ti o le fo ju siye lo afi oko, ofarafu.

(3) Ohun ti o dura ni ju qmoy lo si slafisa,

Emi ni
Eliz Oto Ademuyiwa

EKO

(2)

Iddahun temi si ibere na ni—
(1) Afise ai o ro ju omi lo.
(2) Oju ci o le fo ju tye lo.
(3) Iyamu gal o dura ni ju qmoy qmoy lo, idi eyi nipa ma fe mi l'oye, n a gbo a bi ibe fe mi l'oye.

(3)

Egi ni
D. A. Adegbola
Adifa Street—ILORIN

Iddahun temi si ibere na ni—
(1) Iwai tabi sure.
(2) Oyan tabi yemi.
(3) Afise.

Oyan ni evo si dahun ibere yi hayi nipe qmisi o ba ni alafia ohun gbojobo ul o ni, ati pe qebara ti o ba suru, ati ile ri nkan, tan qmido ati pe flu-ki-jin si eisaiyi si my epegeye ti o te ti rambo ni o tmi se yé si fo do ibe.

(4)

Egi ni
L. S. Ogedipede

ABOKOKUTA

MARTIN ATI OYINLOYE JANO

Nipa Iduhun Ogbeni E. O. Martins ti 120 Clifford St., Yaba
ti o Peter A. Oyinloye si Ikoré
ti o jade ni ojé kaja ogo kejala
gdua to koja yi si ibere mi nipa "Oke Slop."

Mo dupe pe idahun na ibere mi mu, owe awon Baba wa han tun so pe "Asociobal
ni baba adan" si re, mo dupe o.

Mo si tun fi eyi kewo lati
dope iwayo Ogboesi Samuel Ayan-
deji Onilu—Fajii ti Asoro sun
ayé, apoko sti itaowu ti o
fun mi si atoko lpadé Ogbo-
ogboju Parap si a se ni Asoro
Gold Coast si 14-15/2/52.

Emi ni
Joseph Ladipo Ojo
CAPS COAST G. C.

E MA A

POLOWO

Qia nyin sinu

Iwe Irohin
Yoruba

KO SI OTUTU MO

MENTHOLATUM

O fare je pe ojedigbe na si o ba lo "Mentholatum", si ojedigbe si elo. Fi si lba inu. Fi pa ona-ofun alli aiya. Bi o ba ti fegu si la orup itura "Mentholatum" simi ni gbojobo "idofu" egberi ati ojedigbe si si boga si lade a si fun miya si alefa a si tuo masi noi defaderai. Teto lo ra ide tabi sigolo "Mentholatum" kan jonti. Fi pa nla ki w si e bi bù bù bù.

Bere fun Mentholatum gan wa. Emi ni je pe awon Mentholatum Co., Ltd. (Est. 1889) Slough, England nikan al owo nje e.

AKIYESI PATAKI

Eyi ni lati si keda fun gbojobo enyin onkawé wa wípe ti e ba nkowé si wa ki e ma ky o janju, autoripe opolopo ni awon iwe (Letters and News) ti a nri gba lati dale, ti o si je wípe idaji ni o a o ri ka ninyi te,

Nipa bayi gbojobo anfaní ti iba ti truñe inu-iwe be-e jade ti pagi sibé mayen, nigbati si ko le te e jade fungbo-gbo aye ka.

Fun awon ti o nbimú-pe iwe nwón ko tete njade a tun fi eyi se alaye fun nyim pe ohun ti o, nia iye nipe we ti a nri gba ni arin osé kan le ni igba (200). A ki gbojobo nyin patapsa. Ayinde aru o ma ja o

OLOTU

S MAKÀ IWE Irohin Yoruba NIGBA-GBOGBO

EHIN DIDUN

NINHIN NI ONA IDERA WAI

Iwo a nipa pe obue si o masu esaba is
gbo didun al ki awon seet (kidney)
ni si laye to dera? Ti naje bo mbe
daradare nwoye a ma s se awon idupi
kuro shiu am. Ti naje mba fatike lati
siokun ibogbi woyi a mo a po si oje
kan na, akoko ibogbi vi al o o mu ethin
didun wa.

Ohan pekaki ti o man wa se De Witt's
Pills ni lati le jeku awon erere (kidneys) il
ewon a na ipo je won le max nje dar-
date. Ebgogi ni si agbara state iori awon
wosai, jio sun won je, yio si fi wosai
le aye won, yio si jeku awon max nje dar-
date. Akoko ibogbi chia a ti koro.

O sun pegg lati mi itoro gbo kuro
je po ti iwo pademu idewosa ti ipe lo
nija chin diewu. O koko adupta odun ti
De Witt's Pills di awo idupi bi sun
espelivo subi ti chia odun, a si fi nimoys
iwa ope gbo hodie irin awon enu bayi.
Lo m u si le losi.

De Witt's Pills
je egbogi pataki fun
Ehin didun

Iwore

Lakurigbe

Arikaka

Latanlatan,

ati bęché lo.

LERİ SI WA

Ebgogi De Witt's Pills
je nyiti a se pella imotuo
gbogbo awon croja ti a fi
se si je pipa.

DE WITT'S PILLS

for Kidney and Bladder Troubles

KOMỌ JADE TO LARIN-RIN

AARA PA ENIA

OKE AGBELE IGBO-GILA EGBADO:- Ni ojo igbo-
guu ni ojo Ekomelodugun oju
keji odun yi oj Aara jo ile kuu ol
adugbo Isale Igboemo. Enia metu
lo di oju Isalekun. Aar na o ni
po won. Sugbon nibajabi nwoy ko
won lo si li Agoabdu (Aro ogun)
tun inyai woa, meji niyu woa ya,
egbogbo okunrin kan ti si ojo no
Reji Agoabdu ka patapata. Awon
owu sangoo lo wa se isukun re.
Je ni o jo yi ja le cole meja
ni awon so po ni kiko. Opolo-
no ohun ful. lo zo ojo pupo sinu
de yi, gbogbo Isalekun ati feresi
de na lo jo ne patapata. Ki Olu-
wa gba we iwo agboko o Amin.
ni ojo na.

Onye ati ojo na ajeji
ati arunji ni. Awon anawo bi
gbede ni na ni Ogbemi J.
Bangboso, Tijani Akinwande,
Salam Elegbede, Tiamuyi
Elegbede, Farimtu Elegbede,
Abasi Falaju. A si ko omo
ni koko Falaju. Na jedé ni 17/1/52.

Awon Egbe ti o wa ba
Baba omó na se eyé ni
ojo na ni Igboigbaso Progre-
ssive Union (I.P.U.) Baba
omó na ni I-Mustafa Akin-
wande, awon alabage hgbey
na ni Ogbemi S. A. Bada,
Buraiheen Adebowale F. O. Aloadiji Abdul Salam Ope-
biyi ni o so òmú na loru-
Adéleye M. Bamboye, M. K. Oruko omó na ni Sean;
Ogunbè, Jimmy Dada, Y. bu Abeke, Ki Olóruntu Opi-
Bamkóle, G. B. Oladele, B. dumare fi iru ore bayi karí
Sandu, Samuel Abisinia awon enia re o. Amin.

IKU DORO

KATCHA:- Egbogbo iyi ala iwo
ni-kun ta si arin-ili po Ogbemi
Alabage Odebumini se alaisi al ihe
HAUSA, "Mallahi Maduri Station,
Obogbo na Jade ni ile Agbo 'N. A.
School', Obogbo-oso ni odun (1930),
o yege naiu idanwo loba (passed
Standard V) ieş li gbe e lo si ibidi
ku si yi.

A ki gbogbo awu ebi te, lukun-
rin ati lobiorun ati Agoju Iwe Irohin
at Babalola, po wosu ka iroja, a ko
josi ki gbogbo an Katcha, Oluwa
k' Oti ori jin ia.

Akojibogbo awu ebi te, Lukun-
rin ati lobiorun ati Agoju Iwe Irohin
at Babalola, po wosu ka iroja, a ko
josi ki gbogbo an Katcha, Oluwa
k' Oti ori jin ia.

Government Clerical Training School

Admission Of Students, 1952

Admission to the Government Clerical Training School Oshogbo, for the nine months' course commencing on the 3rd of September, 1952, will be from students who obtain a pass at the Junior Civil Service Entrance Examination held in January, 1952, and who then apply to the Principal for admission (Government Notice Nos. 515 and 1115 in Nigerian Gazette Nos. 31 and 45 of 1951 refer).

The subjects taught will include English, Arithmetic and Elementary Statistics, Civics, Shorthand, Typewriting, Book-keeping & Accounting, Office Organisation & Methods, and Government Rules, Regulations & Instructions. A limited number of students may be taught shorthand instead of Shorthand.

Students attending the courses will receive free tuition, board and lodging, including washing, transport to and from their homes at the beginning and end of the course, medical attention, textbooks and stationery, and will also receive an allowance of 10/- a month to enable them to maintain their clothes and pay their personal expenses.

Students who successfully complete the course will be in all other respects suitable will be offered appointments in the Government Clerical Service as Third-class Clerks at a commanding salary of £96 a year on the scale £56, £66, £712—£—12, £136—£—100, £170. Opportunities for appointment as Stenographers (Shorthand Typists) will also be available on not less favourable terms to such students as acquire the necessary speed in these subjects. All will be on probation for three years.

Applications for admission should be addressed to the principal, Government Clerical Training School, Oshogbo, to reach him not later than six weeks from the date on which the 1952 Junior Civil Service Examination results are published in the Nigerian Gazette.

Applications must include the following information about the applicant:

- (a) Full name and date of birth
- (b) Full postal address
- (c) Number as a candidate for the 1952 Junior Civil Service Entrance Examination
- (d) Details of educational qualifications and dates obtained
- (e) whether the applicant wishes, if possible, to learn Teletyping instead of Shorthand

AKIYESI

Awon ti 6 ba ni ala sowò si wa ki nwon ma a fi
itumò ala no sowò pelu, ti a ko bá ri itumò re gba
a ko ni ite e jade nitoru a ni lati yi ye ala ati Rumu
re wo. Ki a si ri i daju pe ko si isokuso nnu mejeji
cyiti itumò re ko ba dara to a o yu koro, tabi cyiti ailo
pipa re ba jé mo oyo asiri, nitorua enti o ba li ailo
sowò ki o tete fi itumò re sowò pelu.

OLOTU

BURAIMOH ADEGOBOYEZA SE IGBEYAWO TO LARINRIN

ONITSHA:- Ni ojo istala ciu keji
odun yi oj Oshgal, Buraimoh Ade-
gooyega se igharyaro ni ile Isawo
Gantcha. Ogbon wa yi je omó Oyebi
Ajide, Oyebi Adule omó Oyebi
Ajide, Oyebi Alade, Sanusi Ajide,
James, O. Ajibajo, Bello Alapo, Ki
Olorye Jeji adun kario Amba o.

Nigbal o di ojo keji li iyswo de
ese gbogbo cui a ihe, ojebi Buraimoh Ade-
gooyega se igharyaro ni ile Isawo
Gantcha. Ogbon wa yi je omó Oyebi
Ajide, Oyebi Adule omó Oyebi
Ajide, Oyebi Alade, Sanusi Ajide,
James, O. Ajibajo, Bello Alapo, Ki
Olorye Jeji adun kario Amba o.

Nigbal o igbeyawo ku aro gbo
oye omo Oyebi, Ojebi Buraimoh Adegooyega, awes
at bero ere nse ni dede agbo nje
ali ihile si fi mo. Dundun, ore si
Sejere nku oj ojo, awo alagbo ne
i koko. Bahasan ni awo oni gram
fowu, oj Cybene ape oti Oyebi
Ajide, Oyebi Adule omó Oyebi
Ajide, Oyebi Alade, Sanusi Ajide,
James, O. Ajibajo, Bello Alapo, Ki
Olorye Jeji adun kario Amba o.

**ACCOUNTANCY TO TRIAL
BALANCE PROFICIENTLY**
Explained in Seven Progressive
Lessons with Questions and Answers
by H. G. T. STONE
POST SH. 35/-

BRITISH PROFESSIONAL STUDIES
100 HIGH COMMERCIAL STREET
EDINBURGH 2, U.K.